

Obrazloženje Posebnog dijela godišnjeg izvještaja o izvršenju financijskog plana

3050 Institut za društvena istraživanja u Zagrebu

Institut za društvena istraživanja u Zagrebu (Institut) javna je ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske i najstarija hrvatska znanstvenoistraživačka ustanova u području društvenih znanosti. Institut se bavi koncipiranjem, razvojem, organiziranjem i provedbom znanstvenih istraživanja, znanstvenim osposobljavanjem i usavršavanjem znanstvenoistraživačkih ljudskih potencijala te diseminacijom nalaza svojih istraživanja stručnoj i široj javnosti.

Institut je 2019. godine donio *Strategiju razvoja Instituta za razdoblje od 2019. do 2028. godine* u kojoj su navedeni opći ciljevi ustanove, usklađeni sa strateškim ciljevima Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih:

1. Jačanje inovativnosti, kvalitete i produktivnosti znanstvenoistraživačkog rada Instituta
2. Jačanje nacionalne i međunarodne prepoznatljivosti djelovanja Instituta
3. Jačanje suradnje i mobilnosti na nacionalnoj i međunarodnoj razini
4. Razvoj organizacijskih kapaciteta i ljudskih potencijala Instituta

U Tablici 1. navedeni su posebni ciljevi koji predstavljaju razradu gore navedenih općih ciljeva te pokazatelji uspješnosti realizacije tih ciljeva. Napominjemo da Tablica 1. sadrži izbor posebnih ciljeva koji su indikativni za promatrano razdoblje 2023. i 2024. godine.

Tablica 1.

Posebni cilj	Pokazatelj rezultata	Izvor podataka	Polazna vrijednost 2023.	Realizirana vrijednost 2024.
1.1. Povećanje sudjelovanja javnih visokih učilišta i javnih znanstvenih instituta u kompetitivnom projektnom financiranju	Broj uspješnih projektnih prijava na kompetitivne izvore financiranja (od čega: ERC, ostali međunarodni programi)	Izvješće Instituta	3	2
1.1. Povećanje sudjelovanja javnih visokih učilišta i javnih znanstvenih instituta u kompetitivnom projektnom financiranju	Broj znanstvenih radova u SCOPUS i WoS, A1 časopisima te međunarodno recenziranim zbornicima za društvene i humanističke znanosti te umjetničko područje	Izvješće Instituta	35	32
2.1. Popularizacija znanosti	Broj aktivnosti popularizacije	Izvješće Instituta	145	214

	znanosti i umjetnosti			
3.1. Unaprjeđenje pružanja znanstvenih, istraživačkih ili tehnoloških usluga na slobodnom tržištu, uključujući usluge za razvoj kulture i obrazovanja	Broj ugovorenih projekata za pružanje usluga gospodarstvu i javnim tijelima u razvoju kulture i obrazovanja	Izvešće Instituta	6	4
4.1. Jačanje ljudskih potencijala stručnih službi	Broj pohađanih i održanih edukacija u svrhu jačanja potencijala stručnih službi	Izvešće Instituta	9	13

Temeljem čl. 45. Pravilnika o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana, Obrazloženje Posebnog dijela godišnjeg izvještaja o izvršenju financijskog plana Instituta za društvena istraživanja u Zagrebu (IDIZ) u nastavku sadrži obrazloženje izvršenja aktivnosti IDIZ-ovih znanstvenoistraživačkih projekata u 2024. godini.

Znanstvenoistraživački projekti grupirani su po programskoj klasifikaciji sukladno čl. 40. Pravilnika.

A622137	PROGRAMSKO FINANCIRANJE JAVNIH ZNANSTVENIH INSTITUTA
---------	--

Institut je u 2024. godini programskim financiranjem realizirao sljedeće znanstvenoistraživačke projekte:

1. Škola i zajednica

Provedene aktivnosti u 2024. godini: Redovito praćenje provedbe fakultativnog predmeta Škola i zajednica (ŠIZ) kroz održavanje grupnih susreta s nastavnicima i individualne konzultacije • Organizacija godišnjeg susreta na Cresu od 10. do 12. svibnja • Organizacija i provedba završnog događaja Grand Finale (javno predstavljanje rada učenika u predmetu ŠIZ u svim uključenim srednjim školama pred predstavnicima lokalnih vlasti) u Zagrebu, Rijeci i Krapini • Usavršavanje i početak rada fakultativnog predmeta Škola i zajednica u Istarskoj županiji • Prezentiranje rada na fakultativnom predmetu Škola i zajednica na brojnim nacionalnim i međunarodnim konferencijama.

2. Utjecaj pandemije COVID-19 na turizam: primjeri odabranih srednjodalmatinskih otoka Hvara i Brača

Provedene aktivnosti u 2024. godini: Objavljen rad: Zlatar Gamberožić, Jelena (2024). Utjecaj pandemije COVID-19 na turizam i održivost – nastavak istraživanja odabranih mjesta srednjodalmatinskih otoka Hvara i Brača. Otočnost u suvremenom društvenom kontekstu – pogled u budućnost: zbornik radova. Vukić, Jana; Jurković, Miljenko (ur.). Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti i Sveučilište u Zagrebu Filozofski fakultet, str. 215-239..

3. *Stavovi o nejednakosti i nepravdi u Hrvatskoj*

Provedene aktivnosti u 2024. godini: izrada znanstvenog rada temeljem prikupljenih podataka.

Napomena: dugoročni programski projekt ***Procjena institucionalnih i strukturnih odrednica prijave i uspjeha na državnoj maturi***, evidentiran u IDIZ-ovom Godišnjem izvještaju, bio je u 2024. godini u statusu mirovanja uslijed radnog opterećenja voditelja projekta na drugim projektima i aktivnostima.

A622132	REDOVNA DJELATNOST JAVNIH INSTITUTA (IZ EVIDENCIJSKIH PRIHODA)
---------	--

Institut je u 2024. godini unutar redovne djelatnosti realizirao sljedeće znanstvenoistraživačke projekte:

1. Projekti Hrvatske zaklade za znanost

1.1. ***HRZZ Slovensko-hrvatski bilateralni projekt YO-VID 22: Dobrobit mladih i strukture potpore prije, tijekom i nakon COVID-19 pandemije***

Provedene aktivnosti u 2024. godini: Organizirana je radionica u Hrvatskoj. • Izrađena je baza podataka anketnog istraživanja. • Izvršena je analiza rezultata anketnog istraživanja. • Provedene su fokusne grupe. • Provedeno je transkribiranje fokusnih grupa. • Izrađena je baza podataka s fokusnih grupa na temelju transkribiranih intervjua. • Analizirani su rezultati fokus grupa. • Provedeni su intervjui sa stručnjacima u području mladih. • Izrađena je baza podataka temeljem intervjua sa stručnjacima u području mladih. • Analizirani su rezultati intervjua sa stručnjacima u području mladih. • Predstavljeni su rezultati istraživanja na dvije konferencije. • U objavu je poslan rad članica hrvatskog tima. • Izrađena je baza članaka s online portala o mladima i COVID-19 pandemiji. • Izvršena je analiza sadržaja medija o mladima i COVID-19 pandemiji. • Članice hrvatskog tima sudjelovale su na godišnjem sastanku u Mariboru.

1.2. *HRZZ Slovensko-hrvatski bilateralni projekt Izolirani ljudi i zajednice u Sloveniji i Hrvatskoj (ISOLATION)*

Provedene aktivnosti u 2024. godini: • Tijekom drugog projektnog razdoblja, koje traje do 30. rujna 2024., realizirano je više od 160 dana etnografskog terenskog istraživanja. • Ukupno je prikupljeno 129 intervjua, 92 neformalna razgovora te više od 500 fotografija. • Ukupno je obuhvaćeno 14 lokacija kroz 19 etnografskih istraživanja, provedenih u timovima i individualno, u Sloveniji i Hrvatskoj (Gorski kotar, Banija, Dubrovnik, Hvar, Brač, Susak, Žirje, Mljet, Žumberak, Zagreb, Ljubljana, Črna na Koroškem, Breginj, Robidišče). • 2 rada objavljena u zbornicima skupova s međunarodnom recenzijom (a1). • 1 rad objavljen u studenom 2024 (Focaal Q1). • 3 rada objavljena u prosincu 2024 (Traditiones Q1). • 1 rad u prihvaćen i u postupku objavljivanja u 2025. (Shima Q1). • 1 rad u postupku recenzije (Social Anthropology Q1). Provedene aktivnosti diseminacije i popularizacije.

1.3. *HRZZ istraživački: Uloga ličnosti, motivacije i socio-emocionalnih kompetencija u profesionalnoj dobrobiti učitelja u ranoj fazi karijere (TeachWell)*

Provedene aktivnosti u 2024. godini: Napravljena je kvalitativna analiza podataka dobivenih intervjuima. • Održane su tri radionice s učiteljima na početku karijere za osnaživanje njihovih socioemocionalnih kompetencija i motivacije. • Članica projektnog tima obranila je doktorsku disertaciju temeljenu na longitudinalnim podacima prikupljenima u sklopu projekta i sudjelovala je na radionici vezanoj uz kvalitativne analize podataka. • Održana je radionica za članove projektnog tima o modeliranju kvantitativnih podataka projekta. • Objavljena su dva znanstvena rada proizašla iz projekta, a tri su članka trenutačno u postupku recenziranja. • Na međunarodnoj je konferenciji prezentiran simpozij s ukupno tri izlaganja temeljena na podacima s projekta. Na dvije međunarodne konferencije prezentirana su još tri izlaganja proizašla iz projekta. • Članica projektnog tima predstavila je projekt u sklopu studentskog boravka na Sveučilištu u Helsinkiju.

1.4. *HRZZ uspostavni: Integracija i dezintegracija Europske unije: Dinamike europeizma i euroskepticizma (IDEU)*

Provedene aktivnosti u 2024. godini: Objavljena su dva znanstvena rada, te jedno poglavlje u zborniku kod međunarodnog izdavača. • Obranjen je doktorat doktoranda zaposlenog na projektu.

1.5. *HRZZ istraživački: Društvena odgovornost i profesionalna etika hrvatskih istraživača – RESETH*

Provedene aktivnosti u 2024. godini: Kreiran konceptualni okvir istraživanja. • Izrađen instrumentarij za dva anketna istraživanja Profesionalna etika hrvatskih istraživača i Društvena odgovornost hrvatskih istraživača. • Provedeno kognitivno online testiranje dvaju anketnih upitnika. • Provedena kognitivna fokus grupa – testiranje dvaju anketnih upitnika. • Kreirana populacija znanstvenika iz svih znanstvenih disciplina sa sveučilišta u Zagrebu, Rijeci i Splitu te iz znanstvenih instituta. Kreirani uzorci po disciplini, spolu i znanstvenom zvanju. • Provedena 4 vala dvaju online anketnih istraživanja na svim znanstvenim disciplinama, odziv istraživača 40%. • Kreirane baze podataka temeljem online istraživanja Profesionalna etika znanstvenika (N=1137) te temeljem ankete Društvena odgovornost znanstvenika (N=934). • Izrađen instrumentarij za istraživanje na općoj populaciji građana RH. • Provedeno istraživanje (Omnibus, IPSOS) na reprezentativnom uzorku građana RH (N=1000) • Kreirana baza podataka temeljem istraživanja na općoj populaciji. • Provedena radionica za širi istraživački tim o narativnim i fenomenološkim polazištima u kvalitativnim istraživanjima. • Diseminacija: održana izlaganja na jednoj međunarodnoj konferenciji i jednoj domaćoj konferenciji, i dva pozvana izlaganja također na međunarodnoj i domaćoj konferenciji. • Popularizacija: Gostovanje na HR3 radiju, te u podcastu Universitas (UNIRI).

1.6. *HRZZ-međunarodna suradnja - Transatlantska platforma za društvene i humanističke znanosti (T-AP): Co-Constructing Curriculum in Conflict (4Cs)*

Provedene aktivnosti u 2024. godini: Izrađen detaljni radni plan projekta. • Pripremljena zamolba za provedbu istraživanja i poslana u Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih. • Pripremljen Protokol za provjeru etičkih implikacija istraživanja (dobivena potvrda Etičkog povjerenstva IDIZ-a) i konceptualizacija etičkih protokola. • Početni pregled literature o učenju i poučavanju kontroverznih tema. • Održane konzultacije vezano uz Savjetodavno tijelo projekta. • Održano izlaganje o učenju i poučavanju kontroverznih tema na međunarodnom skupu Obrazovni forum, Igman – Sarajevo 2024. • Održan interni seminar predstavljanja projekta.

Napomena: Projekti *Slovensko-hrvatski bilateralni projekt: Kvaliteta života u stambenim naseljima iz socijalističkog i postsocijalističkog razdoblja: komparativna analiza između Slovenije i Hrvatske (HESC)* i *Promjene u organizaciji procesa odgoja i obrazovanja uzrokovane COVID-19 pandemijom: učinci na obrazovna iskustva, dobrobit i aspiracije učenika u Republici Hrvatskoj (EWACHange)* završili su u 2023. godini, te je u 2024. godini izvršen povrat neutrošenih sredstava.

2. Projekti provedeni u suradnji s gospodarstvom, javnim tijelima, JLS-ima i civilnim sektorom

2.1. Aspiracije djevojaka k obrazovnim i profesionalnim putevima u STEM području - STeam

Provedene aktivnosti u 2024. godini: • Redovito praćenje provedbe izvannastavne aktivnosti u školama kroz održavanje grupnih susreta s nastavnicima i stručnim suradnicima i individualne konzultacije s pojedinim školskim timovima • Organizacija i provedba radionica za hand-on dionicu izvannastavne aktivnosti u suradnji s udrugom za razvoj uradi-sam kulture Radiona • Predstavljanje rezultata projekta na završnoj konferenciji koja se održala u Zagrebu 10. travnja • Diseminacija rezultata projekta u tiskanim i elektroničkim medijima • Osmišljavanje i organizacija završnog događaja Grand Finale u Splitu. • Provedena edukacija nastavnika koji su se u školskoj godini 2024./25. uključili u provedbu izvannastavne aktivnosti STeam • Redovito praćenje provedbe izvannastavne aktivnosti u školama kroz održavanje grupnih susreta s nastavnicima i stručnim suradnicima i individualne konzultacije s pojedinim školskim timovima

2.2. Grad za mlade – model certificiranja hrvatskih gradova na polju provedbe lokalnih politika za mlade

Provedene aktivnosti u 2024. godini: Objavljen je javni poziv za dodjelu certifikata Grad za mlade. Na javni poziv javilo se osamnaest gradova, dok je certifikat uspješno dobilo njih šest (Karlovac, Ozalj, Opatija, Rijeka, Samobor i Šibenik). • Tijekom godine došlo je i do ažuriranja kriterija za dobivanje certifikata Grad za mlade na temelju analize dosadašnjih prijava i uspješnosti prijavljenih gradova za zadovoljenje postojećih kriterija u osam tematskih područja.

2.3. Analiza istraživanja zapošljivosti diplomiranih studenata

Provedene aktivnosti u 2024. godini: • Analiza rezultata ankete o prijelazu na tržište rada diplomiranih studenata iz 2022. godine u vidu recenziranog izvještaja pod nazivom „Rezultati petog nacionalnog istraživanja zapošljivosti diplomiranih studenata_ica (2023.): Rad tijekom studija, mobilnost i plaće diplomiranih“, koji uključuje i usporedbu rezultata po godinama, sadržanog u sedmom poglavlju izvještaja. Izvještaj sa prilogima sadrži 94 stranice, 24 grafikona i 27 tablica. • Priprema podataka za slanje u Portal tržišta rada izrađena je u obliku tablične datoteke na razini pojedinog sudionika koja uključuje MZO šifre i HKO sektore programa, kao i sve ključne pokazatelje za posljednja tri nacionalna istraživanja (2020., 2021., 2023.). • Izrađena je analiza rezultata za svako visoko učilište koje je sudjelovalo u istraživanju, sa prikazom rezultata za svaki studij isporučena je u obliku 89 izvještaja za pojedinačna visoka učilišta koja sadrže informacije o sudjelovanju, prikaz pokazatelja s narativnom interpretacijom na razini učilišta, te polja i programa u slučaju gdje broj sudionika to omogućava, kao i prikaz pojavnosti ključnih ishoda za sve programe. • Rezultati su pripremljeni i prilagođeni za javnu objavu na mrežnim stranicama agencije. Ovo uključuje tablične prikaze na razini visokih učilišta, polja znanosti u visokim učilištima, te polja znanosti, vrsta i područja studija, kao i prijedlog ažuriranog sažetka orijentiranog na glavne pokazatelje.

2.4. Evaluacija programa 'Grad/općina – prijatelj djece' iz perspektive djece u 2024. godini: grad Sv. Ivan Zelina

Provedene aktivnosti u 2024. godini: Priprema novog upitnika za vrednovanje programa „Gradovi/općine prijatelji djece“ iz perspektive djece. • Određivanje revidiranih kriterija vrednovanja na temelju određenih pokazatelja te izrada nove bodovne tablice. • Provedba istraživanja u Gradu Sveti Ivan Zelina (obuhvaćene dvije osnovne škole). • Priprema izvješća o zadovoljavanju kriterija Grada Sveti Ivan Zelina za dobivanje naslova „Grad prijatelj djece“.

2.5. Provedba istraživanja mid-term evaluacije programa Erasmus+ i ESS

Provedene aktivnosti u 2024. godini: Dovršene su sve istraživačke aktivnosti u sklopu projekta koje su podrazumijevale kvantitativne i kvalitativne metodološke zahvate. • Izrađena su dva izvještaja koja su pripremljena dvojezično (engleski-hrvatski). • Održane su i dvije prezentacije na skupovima u organizaciji AMPEU-a (Zagreb i Sveti Martin na Muri).

2.6. Istraživanje mladih u Jugoistočnoj Europi 2023-24: studija o mladima u Hrvatskoj

Provedene aktivnosti u 2024. godini: Čišćenje baze. • Sastanci s naručiteljem. • Napisan, lektoriran i na engleski preveden istraživački izvještaj Mladi u vremenu neizvjesnosti. Autori: Anja Gvozdanović, Mirjana Adamović, Nikola Baketa, Ratko Đokić, Vlasta Ilišin, Dunja Potočnik, Sandra Antulić Majcen. • Održane prezentacije izvještaja u Zagrebu, Splitu i Rijeci. • Iako projekt formalno završava s 31.12.2024., u dogovoru s naručiteljem održat će se prezentacije izvještaja u Osijeku i Vukovaru u siječnju 2025.

2.7. Analiza stanja u sektoru mladih u Republici Hrvatskoj

Ugovorno tijelo: Središnji državni ured za demografiju i mlade

Napomena: izrada studije tijekom tri mjeseca

Sljedeći projekti u suradnji s gospodarstvom, javnim tijelima, JLS-ima i civilnim sektorom službeno su završili, ali su u 2024. imali evidentirane transakcije:

2.8. Istraživanje radnih uvjeta u neprofitnom sektoru u Republici Hrvatskoj

Ugovorno tijelo: Friedrich Ebert Stiftung Zagreb

Razdoblje provedbe: 20.06.2023. - 31.10.2023.

2.9. Provođenje istraživanja o studentskom radu

Ugovorno tijelo: Fakultet elektrotehnike i računarstva

Razdoblje provedbe: 20.07.2023. - 31.12.2023.

2.10. Izrada studije Aktualna praksa izdavanja i primjene dopunske isprave o studiju u Republici Hrvatskoj te izrada koncepta i tehničke specifikacije platforme za digitalizaciju diplome i dopunske isprave o studiju

Kratki naziv: Dodatak diplomu

Ugovorno tijelo: MZO

Razdoblje provedbe: 01.10.2020. - 30.06.2021.

2.11. Raspoloživost srednjoškolskih programa u Hrvatskoj: pregled kapaciteta, interesa i strukture upisa 2012.-2021.

Ugovorno tijelo: MZO

Razdoblje provedbe: 7.10.2021. – 30.6.2022.

2.12. Izrada studije na temu socijalne dimenzije visokoškolskog obrazovanja u Republici Hrvatskoj

Ugovorno tijelo: MZO

Razdoblje provedbe: 30.09.2019. – 31.07.2021.

2.13. Evaluacija programa 'Grad/općina – prijatelj djece' iz perspektive djece u 2023. godini: općine Velika, Petrijanec i Štrigova

Ugovorno tijelo: općine uključene u evaluaciju

Razdoblje provedbe: 1.10.2023. – 31.11.2023.

2.14. Friedrich Ebert Stiftung (FES) izrada studije COVID-19 i rodna ravnopravnost

Ugovorno tijelo: zaklada Friedrich Ebert Stiftung (FES)

Razdoblje provedbe: 2022.

2.15. Primjena informacijsko-komunikacijske tehnologije u procesu učenja, poučavanja, i vrednovanja u osnovnim i srednjim školama u Hrvatskoj (CARNET)

Ugovorno tijelo: Hrvatska akademska i istraživačka mreža – CARNET

Razdoblje provedbe: 12.04.2018. - 31.12.2018.

2.16. Izrada Sociološke studije Gornji Grad i Kaptol u okviru rada na Programu cjelovite obnove povijesne jezgre grada Zagreba

Ugovorno tijelo: Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba

Razdoblje provedbe: 1.10.2022. – 28.2.2023.

3. Projekti financirani iz Programa Europske unije – Obzor Europa; Citizens, Equality, Rights and Values Programme te putem Europskog centra za razvoj strukovnog osposobljavanja – CEDEFOP

3.1. Democracy meets arts: critical change labs for building democratic cultures through creative and narrative practices (Critical ChangeLab)

Provedene aktivnosti u 2024. godini: Provedeno kvantitativno istraživanje u 9 EU zemalja. • Osmišljen pristup i instrumenti za provedbu kvalitativnog istraživanja za međunarodni konzorcij. • Provedeno kvalitativno istraživanje u RH. • Izrađeni policy briefovi na razini međunarodnog konzorcija. • Provedeni PAR ciklus 1. • Započet PAR ciklus 2. • Rezultati projekta predstavljeni na brojnim međunarodnim znanstvenim konferencijama.

3.2. Refugees, migration and erased memories in the aftermath of Yugoslav wars - MOJ DOM

Provedene aktivnosti u 2024. godini: Održani partnerski sastanci. • Objavljen kratki esej Home is where I am my true self na web stranici projekta • suorganizacija javnog događaja Mala škola devedesetih. Moj dom i projekcija dokumentarnog filma Beskrajno ljetovanje, 22.10.2024., Zagreb. • Sudjelovanje

A. Gvozdanović na panelu Pamtimo samo sretne dane: produkcija i recepcija društvenih sjećanja o devedesetima u okviru javnog događaja Mala škole devedesetih. Moj Dom. • Projekcija dokumentarnog filma Beskrajno ljetovanje u sklopu IDIZ-ovog Dana otvorenih vrata, 14.11.2024. Zagreb. • Održana završna konferencija „Moj Dom: Sjećanja na dom u prošlosti i budućnosti“ 18. i 19. 11. 2024. u Ljubljani.

3.3. bE-SAFE: Raising awareness about gender-based cybEr violence and advocating for SAFEr online environment for women and girls

Provedene aktivnosti u 2024. godini: • Tijekom 2024. godine provedena je kvalitativna istraživačka faza projekta koja je uključivala organizaciju i provođenje fokus grupa u osnovnim školama, gimnazijama i srednjim strukovnim školama u dvije regije (Zagreb i Slavonija). Provedeno je 19 fokus grupa. U fokus grupama sudjelovao je 121 student i 59 nastavnika/stručnjaka (ukupno 180 sudionika). • Provedena su dva polustrukturirana intervjua s policijskim službenicima koji se bave cyber nasiljem. • Izvršena je transkripcija zvučnih zapisa, te su djelomično obrađeni podaci u programu za analizu kvalitativnih podataka. • Ostvarena je suradnja s agencijom zaduženom za provedbu kvantitativnog istraživanja kod pripreme triju anketnih upitnika za djecu, mlade i roditelje za istraživanja u Hrvatskoj, Španjolskoj i Portugalu. • Redovito su održavani sastanci s partnerima, a 14.-15. veljače 2024. sudjelovali smo na partnerskom sastanku i konferenciji u Portugalu.

3.4. Thematic country review (TCR) on upskilling pathways for (low skilled) adults - 'CEDEFOP'

Provedene aktivnosti u 2024. godini: Dizajniran je kroz istraživačku strategiju, te između travnja i lipnja o odabranim dimenzijama iskustva proveden prvi krug terenskog istraživanja s pružateljima i polaznicima programa obrazovanja odraslih niske razine vještina i kvalifikacija, kao i organizacijama koje u izravnom kontaktu pružaju podršku ovim skupinama. Ove su skupine obuhvaćene anketnim istraživanjem i intervjuima, a o temi je provedena i anketa s jedinicama lokalne i regionalne samouprave. • Temeljem rezultata izrađen je istraživački izvještaj i bilješka koja je obuhvaćala popis tema i mehanizama koje bi vrijedilo istražiti u narednoj fazi istraživanja. Nacionalna upravljačka skupina primila je na znanje izvještaj tijekom sastanka u rujnu, te doprinijela izboru tema za narednu fazu istraživanja. Izvještaj je revidiran sukladno uputama, te je na tragu zaključaka upravljačke skupine izrađena strategija provedbe druge faze istraživanja, što je okupljeno u prvom projektnom međuizvještaju, koji je odobren od naručitelja

početkom prosinca. • Temeljem izrađenih protokola upućeni su pozivi dionicima, te je druga terenska faza istraživanja inicirana krajem 2024. godine.

4. Projekti financirani iz Europskog socijalnog fonda

4.1. *METAR do bolje klime (Mreža za edukaciju, tranziciju, adaptaciju i razvoj)*

Projekt je završen u 2023. godini, ali je u 2024. imao evidentirane transakcije.

4.2. *Tematska mreža „Cjeloživotno obrazovanje dostupno svima“ (TEMCO)*

Projekt je završen u 2023. godini, ali je u 2024. imao evidentirane transakcije.

5. Projekti financirani iz IDIZ-ovog istraživačkog programa - Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih putem fonda NextGenerationEU Europske komisije u sklopu NPOO-a

Projekti financirani iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (NPOO) evidentiraju se kao Mehanizmi za oporavak i otpornost - izvor 581.

5.1. *Nacionalno panel-istraživanje srednjih škola (CIROskop)*

Provedene aktivnosti u 2024. godini: Izvršen je pregled literature te su finalizirani konceptualni i metodološki okviri istraživanja. • Konstruirani su upitnici za učenike prvih i drugih razreda srednjih škola te upitnik za nastavnike srednjih škola. • Osmišljeni su protokoli za intervju s učenicima i nastavnicima srednjih škola na temu dobrobiti i različitosti. • Izrađen je uzorak srednjih škola te osmišljen plan upravljanja podacima.

5.2. *Kvaliteta života mladih u Hrvatskoj: između osobnih želja i društvenih prilika (YoQuLife)*

Provedene aktivnosti u 2024. godini: Izrađen je sadržaj za mrežnu stranicu projekta. • Prikupljeni su relevantni radovi za područje istraživanja kvalitete života mladih. • Dobiveno je odobrenje Etičkog povjerenstva za provedbu istraživanja. • Izrađen je plan upravljanja istraživačkim podacima. • Ostvarena je dolazna mobilnost izv. prof. Daniele Lahe sa Sveučilišta u Mariboru. • Izrađen je instrument za anketno istraživanje. • Izrađen je okvir za uzorak za anketno istraživanje.

5.3. *Učinci europeizacijskog procesa u izabranim urbano-ruralnim područjima Hrvatske (HREURBRUR)*

Provedene aktivnosti u 2024. godini: Za provedbu kvalitativne faze istraživanja u 1. godini projekta obavljeno je predistraživanje (pregled stručne i znanstvene literature te metodološka i

istraživačka priprema oko odabranih slučajeva) • Pripremljeni protokoli pitanja korišteni u provedbi polustrukturiranih intervjua. Plan provedbe isplaniran je na tzv. dvije osnovne dionice: 1. postpotresna i urbana i zelena obnova i 2. granična područja (schengenska granica i granična područja na kojima je ukinuta granična kontrola). Prije provedbe dobiveno je Mišljenje Etičkog povjerenstva Instituta za društvena istraživanja u Zagrebu o etičnosti projekta Učinci europeizacijskog procesa u izabranim urbano-ruralnim područjima Hrvatske - HREUURBRUR (broj protokola: 5/2024) u travnju 2024. godine. • U prvoj dionici o postpotresnoj obnovi prva faza kvalitativnog istraživanja obavljena je od lipnja do listopada 2024. godine, a uključila je provedbu polustrukturiranih intervjua sa stanovnicima i zainteresiranim akterima (akterima iz mjesnih odbora, gradskih četvrti, stručnjacima i dr.) koji su sudjelovali u procesu obnove oštećenih kuća i gradnji zamjenskih kuća u zagrebačkim naseljima Markuševcu i Čučerju. Od strane samih istraživača i manjim dijelom asistenata, obavljeno je ukupno 20 intervjua (16 stanara i 4 stručnjaka). • Druga faza terenski je obavljena u oštećenim gradovima Petrinji i Glini od rujna do studenog 2024. godine, a uključila je provedbu polustrukturiranih intervjua sa stanovnicima i zainteresiranim akterima i stručnjacima. Obavljeno je ukupno 10 intervjua (9 stanara i 1 politički akter). • Osim intervjua provedenih na temu obnove od potresa provedeni su i intervjui na temu zelene tranzicije sa stručnjacima (3 intervjua) iz Ministarstva prostornog uređenja i državne imovine te Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. • U drugoj dionici o graničnim područjima obavljeno je promatranje na terenu i 21 intervju na graničnim područjima gdje je uvedena shengenska granica; u Dubrovačko-neretvanskoj (Dubrovnik, Cavtat, Gornji Brgat) i Karlovačkoj županiji (Karlovac, 21 Cetingrad, Maljevac, Šiljkovača, Gejkovac), te Unsko-sanskom (Velika Kladuša), Hercegovačko-neretvanskom kantonu (Ivanica) i Republici Srpskoj (Trebinje) u Bosni i Hercegovini. Također obavljeno je promatranje na granicama gdje su ukinute granične kontrole u Koprivničko-križevačkoj županiji (Gola, Gotalovo) i Somogy vármegye (Berzence) u Mađarskoj.

5.4. *International Social Survey Programme (ISSP)/Program međunarodnog društvenog istraživanja*

Provedene aktivnosti u 2024. godini: Prevedeni su i prilagođeni upitnici za module "Obitelj i rodne uloge" te "Nacionalni identiteti i građanstvo". • Održane su konzultacije s istraživačkim timom i vanjskim stručnjacima, uključujući konzultacije s Vladinim uredom za ravnopravnost spolova, kako bi se osiguralo kontekstualno proširenje upitnika. • Provedeno je terensko istraživanje na nacionalno reprezentativnom uzorku u suradnji s agencijom Henda d.o.o., dok je izrađen detaljan okvir uzorkovanja i unaprijeđen dnevnik anketiranja prema WAPOR metodologiji. • Pripremljena je i deponirana baza podataka u GESIS Data Archive. • Izrađen znanstveni rad temeljen na prikupljenim podacima, koji je poslan na recenziju u međunarodni znanstveni časopis.

5.5. „Playing the academic game“: istraživačke i objavljiivačke strategije znanstvenika u kontekstu evaluacije znanstveno-istraživačkog rada (EVALDEMIC)

Provedene aktivnosti u 2024. godini: Postavljena je mrežna stranica projekta na stranicama Instituta za društvena istraživanja. • Održani su sastanci istraživačkog tima. • Nabavljena literatura te je napravljen teorijsko-konceptualni okvir istraživanja. • Za potrebe provedbe kvantitativnog istraživanja izrađen je uzorak, odnosno baza (populacija) znanstvenika, koja bi trebala obuhvaćati sve znanstvenike u znanstvenonastavnim zvanjima iz područja društvenih i prirodnih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, javnih znanstvenih instituta u Zagrebu i Sveučilišta u Osijeku. • Na temelju pregleda literature izrađen je istraživački instrument - upitnik za provođenje istraživanja koji obuhvaća sociodemografske varijable, znanstvenu produktivnost, stavove prema istraživačkoj i objavljiivačkoj strategiji, stavove prema postojećem sustavu evaluacije znanstvenog rada. • Krajem studenog 2024. godine dobivena je potvrda Etičkog povjerenstva da je istraživanje u skladu s etičkim standardima. • U sklopu provedbe kvalitativnog istraživanja napravljen je uzorak za provedbu kvalitativnog istraživanja - polustrukturiranih dubinskih intervjua koji će se odvijati na nekoliko skupina znanstvenika - 1) članovima NVZ, članovima matičnih odbora društvenih znanosti i prirodnih znanosti; planirani N=10 2) znanstvenicima iz PZ i DZ sa UNIZG i javnih instituta u Zagrebu te 3) znanstvenicima iz PZ i DZ s UNIOS. Uzorak obuhvaća ispitanike oba spola i sva znanstveno-nastavna zvanja/radna mjesta.

5.6. Politička kompetencija mladih na pragu odraslosti (PKM)

Provedene aktivnosti u 2024. godini: Uspostavljene su projektne mrežne stranice. • Održano je sedam sastanaka projektnog tima. • Nabavljena su računala. • Dvoje članova tima sudjelovalo je u metodološkoj školi. • Izrađen je protokol za kvalitativno istraživanje s učenicima. • Ishođeno je pozitivno mišljenje Etičkog povjerenstva IDIZ-a za kvalitativnu dionicu istraživanja s učenicima.

5.7. Obrazovni i karijerni planovi mladih u glazbenom obrazovanju (MUSICPLAN)

Provedene aktivnosti u 2024. godini: Izvršen je pregled literature u području te je finaliziran konceptualni i metodološki okvir istraživanja. • Konstruirani su upitnici za učenike osnovnih i srednjih glazbenih škola, studente u području glazbene umjetnosti i srodnih studijskih smjerova te profesore glazbe u glazbenim školama. • Konstruirani su protokoli za intervjue s vrhunskim glazbenicima i studentima u području glazbene umjetnosti koji u trenutku upisa studija nisu imali završenu srednju školu ("mlađi i talentirani kandidati"). • Izrađen je plan upravljanja podacima te je dobiveno pozitivno mišljenje Etičkog povjerenstva Instituta o etičnosti prijedloga istraživanja. • Uzorkovane su glazbene škole i fakulteti za upitničko ispitivanje (kvantitativna faza istraživanja). Također su uzorkovani fakulteti u suradnji s

kojima će se odabrati studenti koji u trenutku upisa studija nisu imali završenu srednju školu ("mlađi i talentirani kandidati") te glazbenici koji će sudjelovati u intervjuima (kvalitativna faza). • Kupljena je oprema (računala i zvučnici) u skladu s radnim planom prve godine projekta.

A622125	EU PROJEKTI JAVNIH INSTITUTA (IZ EVIDENCIJSKIH PRIHODA)
---------	---

Institut je u 2024. godini unutar programske klasifikacije EU projekti javnih instituta (iz evidencijskih prihoda) realizirao sljedeće znanstvenoistraživačke projekte:

1. *HAND in HAND: Empowering teachers across Europe to deal with social, emotional and diversity related career challenges*

Provedene aktivnosti u 2024. godini: U preostala 2 mjeseca trajanja projekta intenzivno se radilo na različitim diseminacijskim aktivnostima. Organizirana je i održana nacionalna završna konferencija projekta u tadašnjem Ministarstvu znanosti i obrazovanja te je putem platforme Zoom održan završni internacionalni diseminacijski događaj projekta. • Finalizirane su, prevedene i objavljene preporuke za obrazovnu politiku. • Projekt je predstavljen na 2. konferenciji školskih psihologa „Horizonti snage“ u Zagrebu, na županijskom stručnom vijeću školskih knjižničara u Zagrebu te u Glazbenoj školi Karlovac. • Objavljena je projektna monografija u kojem jedno poglavlje potpisuju IDIZ-ovi znanstvenici te je dovršen i predan jedan rad za objavu u časopisu. • Projekt je promoviran i putem javnih medija (TV emisija HRT Studio 4). • Po završetku projekta izrađeni su i predani narativni i financijski izvještaji za treću godinu projekta. U rujnu 2024. izvještaji su odobreni te je u cijelosti isplaćena posljednja rata projektnih sredstava.

2. *Support to better knowledge in youth policy - Youth Wiki*

Provedene aktivnosti u 2024. godini: Izrađen je i predan projektni izvještaj, koji uključuje ažuriranje svih deset tematskih poglavlja na stranici Youth Wiki; izradu dvije komparativne analize: (1) The impact of the COVID-19 pandemic on the mental health of young people i (2) Youth mainstreaming and youth impact assessment (Youth check); izradu tematskih komparativnih mapa: (1) Voluntary activities i (2) Education and Training and Employment and Entrepreneurship. • Izvještaj sadržava potvrde sudjelovanja na dva godišnja sastanka mreže nacionalnih korespondenata, redovitih sastanaka s donositeljima odluka, kao i diseminacijskih aktivnosti, usmjerenih na donositelje odluka, akademsku javnost i mlade.

Sljedeći projekti financirani iz Programa Unije (Erasmus+, REC) službeno su završili, ali su u 2024. imali realizirane transakcije:

3. KA3 European Policy Experimentation EACEA 34/2015 - Hand in Hand: Socijalne i emocionalne vještine za tolerantna i nediskriminativna društva (Pristup čitave škole)

Kraći naziv: Hand in Hand 1

Razdoblje provedbe: 28.02.2017. - 27.02.2020.

4. KA205 - Strategic Partnerships for youth – Supporting Evidence-based Education of Youth Workers (SEEW)

Razdoblje provedbe: 01.02.2019. - 31.12.2021.

5. KA205 - Strategic Partnerships for youth - Innovate debate: applied curriculum for debate based youth work

Razdoblje provedbe: 01.09.2019. - 31.08.2022.

6. REC-AG-2017 – Jednake plaće-jednaka prava-jednake mirovine (GPPG)

Razdoblje provedbe: 01.10.2018. - 28.02.2021.

Ravnatelj Instituta:

dr.sc. Boris Jokić